

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (BAİBÜEFD)

Bolu Abant İzzet Baysal University
Journal of Faculty of Education

2022, 22(3), 908 – 933. <https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2022...-831526>

Müzik Eğitimi Anabilim Dalı ve Diğer Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Etkili İletişim Becerileri ile Duygusal Zekâlarının İncelenmesi*

The Investigation of the Effective Communication Skills and the Emotional Intelligence of the Students in the Music Education Department and Other Departments of the Faculty of Education

Ecehan Arslanhan¹ Hatice Onuray Eğilmez²

Geliş Tarihi (Received): 25.11.2020

Kabul Tarihi (Accepted): 04.07.2022

Yayın Tarihi (Published): 30.09.2022

Öz: Araştırmada bazı değişkenlerin öğretmen adaylarının etkili iletişim becerileri ve duygusal zekâları üzerindeki olası etkisi incelenerek, müzik eğitimi anabilim dalı (ABD) öğrencileri ile diğer eğitim fakültesi öğrencilerinin duygusal zekâları ve iletişim becerileri arasındaki farkın ortaya konması amaçlanmıştır. Uygun örnekleme yöntemi ile belirlenen araştırma örneklemini Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 315 lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri Kişisel Bilgi Formu, Schutte Duygusal Zekâ Ölçeği ve Etkili İletişim Becerileri Ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin analizi t-testi, ANOVA testi ve Pearson korelasyon katsayıları kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda, müzik eğitimi ABD öğrencilerinin cinsiyetleri ile duygusal zekâları arasında sadece 'iyimserlik/ruh hâlinin düzenlenmesi' alt boyutunda; etkili iletişim becerileri ile cinsiyetleri arasında egoyu geliştirici dil, 'etkin/katılımlı dinleme', 'empati' ve 'ben dili' alt boyutlarında kız öğrencilerin lehine anlamlı sonuç ulaşılmıştır. Müzik eğitimi ABD öğrencilerinin üniversitedeki müzik eğitimi alma yıllarına göre duygusal zekâlarında ve etkili iletişim becerilerinde bir fark tespit edilememiştir. Müzik eğitimi ABD ve diğer eğitim fakültesi öğrencileri arasında duygusal zekâ puanları açısından anlamlı bir fark görülmezken, etkili iletişim beceri puanları arasında 'etkin/katılımlı dinleme', 'kendini tanıma/açma' ve 'empati' alt boyutlarında müzik eğitimi ABD öğrencilerinin lehine anlamlı bir fark görülmüştür. Ayrıca etkili iletişim ve duygusal zekâ arasında anlamlı korelasyon olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Öğretmen adayları, müzik eğitim, etkili iletişim becerileri, duygusal zekâ

&

Abstract: This study aimed to reveal the differences between the emotional intelligence and communication skills of the teacher candidates who were students in the music education department and other departments in the faculty of education by examining the possible effects of some variables. The sample was determined by the convenience sampling method and 315 undergraduate students studying at the Bursa Uludağ University Faculty of Education were selected. The data were collected by the Personal Information Form, Schutte Emotional Intelligence Scale, and Effective Communication Skills Scale. The data were analyzed by performing t-tests, ANOVA, and Pearson correlation coefficients. The results showed that significant differences were found between the gender and emotional intelligence of the students in the music education department in the sub-dimension of 'optimism/mood regulation' and between effective communication skills language and gender in the sub-dimensions of "ego-enhancing language", 'active/participatory listening', 'empathy' and 'I language' in favor of female students. No difference was found between the emotional intelligence and effective communication skills of the students in the music education department in terms of their years of study. While no significant difference was observed between the students in the music education department and students in other departments in terms of emotional intelligence scores, a significant difference in favor of the music education students in the sub-dimensions of 'active/participatory listening', 'self-awareness/disclosure' and 'empathy'. In addition, a significant correlation was found between effective communication and emotional intelligence.

Keywords: Prospective teachers, music education, effective communication skills, emotional intelligence,

Atıf/Cite as: Atıf/Cite as: Arslanhan, E., & Onuray-Eğilmez, H. (2022). Müzik Eğitimi Anabilim Dalı ve Diğer Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Etkili İletişim Becerileri ile Duygusal Zekâlarının İncelenmesi. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 22(3), 908-933. <https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2022...-831526>

İntihal-Plagiarizm/Etik-Ethic: Bu makale, en az iki hakem tarafından incelenmiş ve intihal içermediği, araştırma ve yayın etiğine uyulduğu teyit edilmiştir. / This article has been reviewed by at least two referees and it has been confirmed that it is plagiarism-free and complies with research and publication ethics. <https://dergipark.org.tr/pub/ijaws>

Copyright © Published by Bolu Abant İzzet Baysal University – Bolu

* Makale 1. yazarın yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

¹ Ecehan Arslanhan, Bursa Uludağ Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, arslanhan.ecehan@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-5022-4411>

² Sorumlu Yazar: Prof. Dr. Hatice Onuray Eğilmez, Bursa Uludağ Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi, hegilmmez@uludag.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-4880-2200>

1. GİRİŞ

İletişim kavramı insanlık tarihinin başlangıcı kadar eski olan, insan yaşamını anlamlı hale getirebilmek için zamanla içerik, boyut ve anlam değiştirerek günümüze kadar gelen bir olgudur. Bu bağlamda iletişim, yaşamın devamlılığı için ihtiyaç duyulan insan etkileşiminin en değerli ögesini oluşturan davranış veya bilgi alışverişi sürecidir (Kılıç, 2018; Koçyiğit, 2018; Üstün, 2005). “İnsanlar başkalarıyla bir arada olabilmek, onları anlayabilmek, kendilerini anlatabilmek ve etkileyebilmek, yani toplumsallaşabilmek için iletişim kurmaktadır” (Üstün, 2005, s.88). Kurulan iletişim çok çeşitli olup, keşfetmek, ilişki kurmak, öğrenmek veya öğretmek iletişimin başlıca amaçları arasında yer almaktadır (Kılıç, 2018).

Bireylerin birbiriyle kurduğu ilişkinin niteliği, gücü ve yeterliliği iletişim kurmadaki başarısını etkilemektedir. Kurdukları iletişimin başarısız olması halinde yanlış anlaşılmalara çoğalmaktadır (Küçükaslan, 2014). Bu sebepten dolayı önem kazanan etkili iletişimde, aktarılacak istenen iletiyi en kısa sürede ve en net şekilde alıcıya iletmek gerekmektedir (Mueller, 2020). Ayrıca, etkili bir iletişimde en uygun iletişim kanalı ve aracı belirlenmeli, ileti alıcının düzeyine uygun olmalı, doğru zaman ve mekân seçilmeli, kullanılan dil açık ve sade olmalı, iletilecek mesaj ses tonu ve beden dili ile tutarlı olmalı ve kaynak ile alıcı iletişimde istekli olmalıdır (Küçükaslan, 2014). Etkili iletişimin gerçekleşebilmesi için kaynağın ve alıcının iletiye benzer anlamları vermesi gerekmektedir. Kaynak ile alıcının önceki yaşantısında edindiği bilgiler, deneyimler, içinde bulunduğu ortam ve sosyokültürel düzeyi, iletiyi doğru algılamasında önemli rol oynamaktadır (Mısırlı, 2017). Buna ek olarak, etkili iletişimin, bir zaman yönetimi unsuru olmasının yanı sıra iletişimde yeteri derecede açık bulunduğu takdirde iletilmek istenen mesaj, etkin bir şekilde alıcıya ulaşmaktadır (Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi [MEGEP], 2015). Ayrıca kaynak ile alıcı arasında eğitim, kültür, çevre, alışkanlık gibi özellikler açısından birtakım farklılıklar varsa iyi bir iletişim sağlanması zorlaşmaktadır. İletişim süresince kişilerin anlık psikolojik durumları da etkili iletişim kurabilmeyi etkileyen değişkenlerden sayılmaktadır. Kişilerin birbiri hakkında olumsuz duygular beslemesi, kültürel farkların olması da mesajın doğru anlaşılmasını engellemektedir. Ancak bu gibi durumların önlenmesi sonucunda etkili iletişim kurulması mümkün olmaktadır (Küçükaslan, 2014).

İletişim bireylerin ve toplumun varoluşunun mecburi koşuludur. İletişim kurulmadığı takdirde bireylerin kendi ve toplumsal varlığını sürdürmesi olanaksızdır (Erdoğan, 2002). Bireylerin, içerisinde yaşadığı toplumun gereksinimlerine uygun, toplumla uyum içinde ve toplumu geliştirecek özelliklere sahip olarak yetiştirilmesinde en önemli öge eğitimidir. Bu sistemin hedefine uygun bireyler yetişebilmesi için, mesleğinde yeterli olan nitelikli öğretmenlere gereksinim duyulmaktadır. Eğitimin bir iletişim etkinliği ve öğretmenliğin de bir iletişim mesleği olduğu düşünüldüğünde, etkili bir öğrenme gerçekleşebilmesi için öğretmenlerin etkili iletişim becerisine sahip olmaları gerekmektedir (Dilekmen, Başcı & Bektaş, 2008; Gökçe, 2014; Pehlivan, 2005). Öğretmenin, dilini doğru bir şekilde konuşması, öğrencilerin farklı bakış açılarını ve duygularını anlayabilmesi, öğrencilerinin ihtiyaçlarını rahatlıkla karşılayabilmesi, hitap ettiği öğrencilerine her zaman iyi bir rol model olabilmesinde önemli rol oynamaktadır (Katrancı, 2014; Pala, 2008). Çünkü öğretmenin kişisel ve mesleki özellikleri öğrencinin okula ve derse karşı geliştireceği tutumu büyük oranda etkilemektedir. Öğrencilerinin olumlu tutum geliştirmesini sağlayan öğretmen; sabırlı ve dostça bir yaklaşımla öğrencilerine önemli ve değerli olduğunu hissettirmekte, onların bireysel farklılıklarını dikkate almakta, sınıf içerisinde iyi ilişkiler kurularak olumlu davranışlar kazandırmakta ve verimli bir öğretme-öğrenme sürecinin gelişmesine katkı sağlamaktadır (Akbulut, 2006; Gülbahar & Sivacı, 2018).

İletişim ve etkileşim, ön planda tutulduğu müzik eğitiminde de bireyin kendisini ve dış dünyasındaki olguları ifade edebilmesinde etkin bir rol oynamaktadır. Böylelikle etkili iletişim kurma becerisi müzik öğretmenliği açısından da önemli görülmektedir. Bireysel veya toplu gerçekleştirilen uygulamaya yönelik derslerde, öğretmenin iyi bir iletişim becerisine sahip olması, öğrencilerin kendilerini müzikal olarak daha net ve doğru ifade edip sahip oldukları yetenekleri ortaya çıkarabilmelerini sağlamaktadır. Bunun yanı sıra

öğretmenin derse karşı olumlu tutum içerisinde olması öğrencilere müzik sevgisi aşılama konusunda önemli bir rol oynamaktadır (Demirsöz & Kocabaş, 2008).

Öğretmenlik mesleğinin diğer mesleklerden ayrı tutulmasının en belirleyici sebebi iletişim süresince çevresindeki öğrencileri etkileme gücüne sahip olmasıdır. Öğretmen bahsi geçen etkileme gücünü kullanıp etkili bir liderlik davranışı göstermektedir. Bu davranışı gösterebilmenin arkasındaki asıl yetenek ise duygusal zekâyı doğru kullanabilme yeteneğidir (Gürsel, 2004). Çünkü duygusal zekâ, duyguların farkında olarak, sezgilere, hislere ve anlayışa doğrudan etki eden önemli bir yaşam becerisi olarak tanımlanmaktadır (Baltaş, 2006). Kişi her sosyal temasında karşı tarafı etkileyecek bazı duygusal sinyaller göndermektedir. Duygusal zekâ kişinin sosyal ilişkilerde ustalaşarak gönderdiği bu sinyalleri daha iyi kontrol edebilmesine olanak sağlamaktadır (Goleman, 1998). Duygusal zekâ gelişiminin doğumdan gençliğin sonuna kadar devam eden ve gelişen bir süreç olduğu bilinmektedir. Dolayısıyla okullarda öğrencilere verilecek olan duygusal eğitim ve rol model kavramı çok önemlidir. Bu sebeple geleceğin toplumunu şekillendirecek olan öğretmenlerin, duygusal zekâ öğretiminde de görevi çok büyüktür (Otacıoğlu, 2009).

Fuimano'ya göre (akt. Önen, 2012) duygusal zekâsını etkin bir şekilde kullanan öğretmen, sınıf içerisinde pozitif, üretken, kontrollü ve kendini doğru ifade edebilen biri olarak, kendi duygularını bilen ve yönetebilen, empati yetisi gelişmiş öğrenciler yetiştirerek başarılı bir öğrenme ortamı sağlayacaktır. Başka bir deyişle öğretmenlerin, kendini tanıyan, duygularını yönetebilen, empati kurabilen ve pozitif düşünebilen bireyler olmasının, yetiştirdikleri öğrencilere doğru rol model olarak onların pozitif yönde gelişmelerinde etkili olacağı söylenebilir. Koçyiğit'e (2018) göre, duygusal becerileri yüksek olan kişiler kişilerarası ilişkilerde olumlu ve pozitif bir yaklaşım içerisinde bulunarak, etkili iletişim yeteneklerine de sahip olmaktadır. Bu görüşlerden hareketle kişinin iyi iletişim kurabilme becerisi ile kendisini net ifade edebilme ve dikkatle dinleyerek başkalarının söylediklerini tam ve doğru olarak anlayabilme becerisinin duygusal zekâsıyla doğrudan ilişkili olabileceği ortaya çıkmaktadır.

Alanyazın taramasında öğrencilerin gerek etkili iletişim becerileri gerekse duygusal zekâlarını konu alan ulusal ve uluslararası araştırmalara rastlanmaktadır (Avcı, 2018; Dicle, 2006; Dilekmen ve diğerleri, 2008; Pehlivan, 2005; Kadakal & Alver, 2017; Kaynak, 2013; Kurt, 2007; Milli & Yağcı, 2017; Tingaz & Hazar, 2014; Yousefi, 2006). Alanyazın araştırmaları arasında müzik eğitimi öğrencilerinin duygusal zekâ ve etkili iletişim becerileri ile ilgili araştırmalar da bulunmaktadır (Demirsöz & Kocabaş, 2008; Hunter, Lisa & Rae, 2003; Küçükosmanoğlu, 2015; Küçük, 2011; Küçük, 2012; Milli & Yağcı, 2017; Nogaj, 2020; Onuray Eğilmez, Engür & Nalbantoğlu, 2019; Otacıoğlu, 2009; Tingaz & Hazar, 2014). Bu araştırmada geleceğin öğretmenleri olacak Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerinin, etkili iletişim becerilerinin ve duygusal zekâlarının gelişiminde, müzik eğitiminin etkisi ve bu etkinin cinsiyet ve öğrenim yılına göre farkı ile GANO ile olan ilişkisi araştırılmıştır. Böylece araştırmanın problem cümlesi "Müzik eğitimi alan eğitim fakültesi öğrencilerinin etkili iletişim becerileri ile duygusal zekâlarının, öğrenim yılı ve cinsiyet gibi değişkenlere göre anlamlı farkı ile GANO, öğrenim yılı ve cinsiyet gibi değişkenler ile ilişkisi var mıdır ve müzik eğitimi alıyor olmanın bu durum üzerinde etkisi var mıdır?" şeklinde belirlenmiş, araştırma bu çerçevede üzerinde şekillenmiştir.

1.1. Araştırmanın amacı

Araştırmada Müzik eğitimi ABD öğrencilerinin cinsiyet, öğrenim yılı ve GANO gibi değişkenlerine göre etkili iletişim becerilerinin ve duygusal zekâlarının incelenmesi ve diğer eğitim fakültesi öğrencileri ile karşılaştırılması amaçlanmıştır. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmaya çalışılmıştır.

- 1- Müzik eğitimi ABD öğrencilerinin üniversitede müzik eğitimi alma yıllarına göre duygusal zekâlarında anlamlı bir fark var mıdır?
- 2- Müzik eğitimi ABD öğrencilerinin üniversitede müzik eğitimi alma yıllarına göre etkili iletişim becerilerinde anlamlı bir fark var mıdır?

- 3- Müzik eğitimi ABD öğrencilerinin cinsiyetlerine göre duygusal zekâlarında anlamlı bir fark var mıdır?
- 4- Müzik eğitimi ABD öğrencilerinin cinsiyetlerine göre etkili iletişim becerilerinde anlamlı bir fark var mıdır?
- 5- Müzik eğitimi ABD öğrencilerinin GANO'ları ile duygusal zekâları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
- 6- Müzik eğitimi ABD öğrencilerinin GANO'ları ile etkili iletişim becerileri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
- 7- Müzik eğitimi ABD öğrencilerinin duygusal zekâları ile etkili iletişim becerileri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
- 8- Müzik eğitimi ABD öğrencileri ile diğer eğitim fakültesi öğrencilerinin duygusal zekâ puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- 9- Müzik eğitimi ABD öğrencileri ve diğer eğitim fakültesi öğrencilerinin etkili iletişim beceri puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

1.2. Araştırmanın önemi

Bu çalışma müziğin duygusal zekâ ve etkili iletişim becerileri üzerindeki olası etkisini ortaya koymak amacıyla müzikle yoğun ilişki içinde olan Müzik eğitimi ABD öğrencilerinin, fakültenin diğer bölümlerinde okumakta olup herhangi bir müzik aktivitesi içinde yer almayan öğrenciler ile karşılaştırılması açısından önemli görülmektedir. Elde edilen sonuçlar müziğin etkili iletişim ve duygusal zekâ üzerindeki etkisi ile ilgili fikir vermektedir. Ayrıca araştırma, müzik öğretmeni adaylarının etkili iletişim ve duygusal zekâ düzeylerinin belirlenerek, söz konusu özelliklerin cinsiyet, öğrenim yılı ve GANO ile olan ilişkisinin tespit edilmesi açısından da önemlidir. Araştırmanın sonuçları bu alanda yapılacak yeni araştırmalara rehber olması açısından da önemli görülmektedir.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın modeli

Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden korelasyonel araştırma modeli kullanılmıştır. “İki ya da daha fazla değişken arasındaki ilişkileri belirlemek ve neden-sonuç ile ilgili ipuçları elde etmek amacıyla yapılan araştırmalar korelasyonel araştırmalardır” (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz & Demirel, 2017).

2.2. Araştırmanın evreni ve örnekleme

Araştırmanın evrenini 2018-2019 eğitim öğretim yılı güz yarıyılında Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören lisans öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklem grubunu ise 2018-2019 eğitim öğretim yılı güz yarıyılında Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi ABD (n=108), Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü (n=26), Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Bölümü (n=32), Matematik Öğretmenliği ABD (N=35), Türkçe Eğitimi ABD (n=26), Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ABD (n=28), Fen Bilgisi Öğretmenliği ABD (n=32), İngilizce Öğretmenliği ABD'de (n=28) öğrenim gören, gönüllü 315 lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Örneklemin seçiminde uygun örnekleme (convenience sampling) yöntemi kullanılmıştır. “Uygun örnekleme yöntemi araştırmacının kolayca ulaşabileceği bir örneklemden verilerin toplanması olarak ifade edilmektedir” (Büyüköztürk ve diğerleri, 2017). Bulgular kısmında Müzik Eğitimi ABD öğrencileri için ‘müzik’ (müzik eğitimi alan), diğer bölüm ve ABD öğrencileri için ise ‘diğer’ (müzik eğitimi almayan) ifadesi kullanılmıştır.

2.3. Veri toplama araçları ve süreci

Araştırmanın verileri üç bölümden oluşan anket ile toplanmıştır. 1. bölümde araştırmacılar tarafından hazırlanan ‘Kişisel Bilgi Formu’ (Ek 1), 2. bölümde ‘Schutte Duygusal Zekâ Ölçeği’ (Tatar, Tok &

Saltukoğlu, 2011) (Ek 2) ve 3. bölümde ise 'Etkili İletişim Becerileri Ölçeği' (Buluş, Atan & Sarıkaya, 2017) (Ek 3) yer almıştır.

2.3.1. Kişisel bilgi formu

Demografik değişkenlerle ilgili bilgi toplamak amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır. Bu formda araştırmaya katılan lisans öğrencilerinin, okuduğu bölüm, okuduğu bölümdeki öğrenim yılı, GANO, Müzik Eğitimi ABD'de öğrenim görmeyen öğrenciler için; sanatsal faaliyetlerde uzun süreli bulunma durumu, herhangi bir enstrüman çalma durumu gibi sorular yer almaktadır.

2.3.2. Schutte Duygusal Zekâ Ölçeği

Schutte Duygusal Zekâ ölçeği 1998 yılında Schutte ve diğerleri tarafından geliştirildikten sonra, 2004 yılında Austin, Saklofske, Huang ve McKenney tarafından yeniden düzenlenmiştir. Tatar ve diğerleri (2011) tarafından ise Türkçeye uyarlanan ölçeğin, faktör analizinde, 'iyimserlik/ruh halinin düzenlenmesi', 'duyguların değerlendirilmesi' ve 'duyguların kullanımı' olmak üzere üç ayrı faktör altında toplandığı ve orijinali ile uyum sağladığı belirlenmiştir. Ölçek, 'iyimserlik/ruh halinin düzenlenmesi' (21 ifade), 'duyguların değerlendirilmesi' (13 ifade) ve 'duyguların kullanımı' (7 ifade) boyutlarına ait 41 ifadeden oluşmaktadır. Çalışmada ölçeğin yapı geçerliliğini test etmek amacıyla keşfedici faktör analizi yapılmıştır. Faktör analizi sonucunda duygusal zekâ ölçeğinde dört sorunun faktör yüklerinin düşük olması ve herhangi bir faktör altında toplanmamış olması nedeniyle katılımcılar tarafından yeterince anlaşılmadığı kanaatine varılmış ve bunlar araştırmaya dâhil edilmemiştir. Ölçek 5'li Likert şeklinde düzenlenmiştir (1: "Kesinlikle katılmıyorum.", 5: "Kesinlikle katılıyorum."). Ölçeğin tamamı için Cronbach alfa katsayısı 0,80 olarak belirlenmiştir. Çalışmada Cronbach alfa katsayıları "Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zekâ Ölçeği"nin 'iyimserlik' alt boyutu için 0,828; 'duyguların değerlendirilmesi' alt boyutu için 0,781; 'duyguların kullanımı' alt boyutu için 0,563; ölçeğin tamamı için ise 0,860 olarak hesaplanmıştır.

2.3.2. Etkili iletişim becerileri ölçeği

Etkili İletişim Becerileri Ölçeği, 'egoyu geliştirici dil', 'etkin dinleme', 'kendini tanıma/açma', 'empati' ve 'ben dili' olmak üzere beş boyuttan ve 34 maddeden oluşan 5'li Likert şeklindedir. Buluş ve diğerleri (2017) tarafından yapılan geçerlilik-güvenirlik analizlerinde ölçekteki maddelerin faktör yükleri 0,40 ile 0,80 arasında, madde korelasyon katsayıları 0,32 ile 0,50 arasında, alt boyutlara ilişkin Cronbach alfa güvenirlik katsayıları ise 0,72 ile 0,85 arasında değişmektedir. Bu çalışmada yapılan geçerlilik-güvenirlik analizlerinde ise maddelerin faktör yükleri 0,31 ile 0,66 arasında, madde korelasyon katsayıları 0,11 ile 0,68 arasında, alt boyutlara ilişkin Cronbach alfa güvenirlik katsayıları ise 0,78 ile 0,84 arasında değişmektedir.

Yukarıda açıklanan ölçekler ders saatleri içinde dersliklere gidilerek öğrencilere uygulanmıştır.

2.4. Verilerin analizi

Müzik Eğitimi ABD'de ve diğer bölümlerde okuyan öğrencilerin karşılaştırılmasında, iki gruptaki öğrenci sayısı yeterli büyüklükte olduğundan merkezî limit teoremine göre örneklem dağılımının normal olduğu kabul edilmektedir. Student'in t-testi örneklem sayıları ve grup varyansları farklı olduğunda hatalı sonuçlar verebilmektedir. Student'in t-testi istatistik bilimi içerisinde incelenen, eğer sıfır hipotezi desteklenmekteyse test istatistiğinin bir Student'in t- dağılımı gösterdiği durumlarda uygulanan çıkarımsal istatistiksel hipotez sınavıdır. Verilen iki farklı grup sayısal verinin birbirinden anlamlı olarak farklılık gösterip göstermediğini ölçmek için kullanılabilir (McDonald, 2009). Bu gruplardaki öğrenci sayıları ise oldukça farklı olduğu için (nmüzik = 108, ndiğer = 207) varyanslar da incelenmiş ve Tablo 1'de de görüldüğü gibi Levene testi sonuçlarına göre varyansların eşit kabul edilebileceği sonucuna ulaşılmıştır. Verilerin analizinde t-testi, ANOVA testi ve Pearson korelasyon katsayıları kullanılmıştır.

Tablo 1.

Müzik Eğitimi ABD ve Diğer Eğitim Fakültesi Öğrencileri İçin Varyansların Eşitliğini Sınayan Levene Testi

	F	df	p
--	---	----	---

Tablo 1. Devamı

Müzik Eğitimi ABD ve Diğer Eğitim Fakültesi Öğrencileri İçin Varyansların Eşitliğini Sınayan Levene Testi

	F	df	p
İyimserlik/ Ruh Halinin Düzenlenmesi	0,083	1	0,773
Duyguların Kullanımı	0,237	1	0,627
Duyguların Değerlendirilmesi	0,111	1	0,739
Duygusal Zekâ GENEL	0,216	1	0,643
Egoyu Geliştirici Dil	0,040	1	0,842
Etkin/Katılımlı Dinleme	0,379	1	0,539
Kendini Açma/Tanıma	0,618	1	0,433
Empati	0,110	1	0,740
Ben Dili	2,433	1	0,120
Etkili İletişim Becerileri GENEL	0,482	1	0,488

2.5. Araştırmanın etik izni

Yapılan bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması gerektiği belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Etik kurul izin bilgileri

Etik değerlendirmeyi yapan kurul adı: Bursa Uludağ Üniversitesi Araştırma ve Yayın Etik Kurulu

Etik değerlendirme kararının tarihi: 29 Mart 2019

Etik değerlendirme belgesi sayı numarası: 2019-03

3. BULGULAR

Tablo 2.

Müzik Eğitimi ABD Öğrencilerinin Üniversitede Müzik Eğitimi Alma Yıllarına Göre Duygusal Zekâ Değişimini Gösteren Tek Yönlü ANOVA Tablosu

Ölçek	Sınıf	N	M	SD	F	df1	df2	p
İyimserlik/ Ruh Halinin Düzenlenmesi	1	26	3,850	0,412	0,868	4	103	0,486
	2	21	3,893	0,510				
	3	21	3,794	0,383				
	4	30	3,970	0,359				
	5	10	4,019	0,395				
Duyguların Kullanımı	1	26	3,592	0,521	0,748	4	103	0,562
	2	21	3,692	0,562				
	3	21	3,601	0,658				
	4	30	3,728	0,483				
	5	10	3,908	0,610				
Duyguların Değerlendirilmesi	1	26	3,247	0,589	1,759	4	103	0,143
	2	21	3,286	0,594				
	3	21	3,585	0,653				

Tablo 2. Devamı

Müzik Eğitimi ABD Öğrencilerinin Üniversitede Müzik Eğitimi Alma Yıllarına Göre Duygusal Zekâ Değişimini Gösteren Tek Yönlü ANOVA Tablosu

Ölçek	Sınıf	N	M	SD	F	df1	df2	p
Duygusal Zekâ GENEL	4	30	3,500	0,474	0,765	4	103	0,551
	5	10	3,186	0,614				
	1	26	3,665	0,345				
	2	21	3,726	0,470				
	3	21	3,697	0,427				
	4	30	3,813	0,320				
	5	10	3,841	0,367				

Tablo 2'de görüldüğü gibi, müzik eğitimi ABD öğrencilerinin 'iyimserlik' alt boyutu puanlarında [$F(4, 103) = 0,868$; $p = 0,486$], 'duyguların kullanımı' alt boyutu puanlarında [$F(4, 103) = 0,748$; $p = 0,562$], 'duyguların değerlendirilmesi' alt boyutu puanlarında [$F(4, 103) = 1,759$; $p = 0,143$] ve 'duygusal zekâ' genel puanlarında müzik eğitimi alma yıllarına göre anlamlı farklılık bulunamamıştır,

Tablo 3.

Müzik Eğitimi ABD Öğrencilerinin Üniversitedeki Müzik Eğitimi Alma Yıllarına Göre Etkili İletişim Beceri Puanı Değişimini Gösteren Tek Yönlü ANOVA Tablosu

Ölçek	Sınıf	N	M	SD	F	df1	df2	p
Egoyu Geliştirici Dil	1	26	3,718	0,639	0,702	4	103	0,592
	2	21	3,929	0,856				
	3	21	4,008	0,493				
	4	30	3,917	0,785				
	5	10	4,050	0,491				
Etkin/Katılımlı Dinleme	1	26	4,226	0,573	1,189	4	103	0,320
	2	21	4,226	0,847				
	3	21	4,143	0,537				
	4	30	4,463	0,530				
	5	10	4,463	0,592				
Kendini Tanıma/Açma	1	26	3,854	0,706	0,988	4	103	0,417
	2	21	3,905	0,814				
	3	21	3,752	0,787				
	4	30	4,087	0,605				
	5	10	4,140	0,619				
Empati	1	26	3,938	0,521	0,328	4	103	0,859
	2	21	4,024	0,818				
	3	21	3,917	0,517				
	4	30	4,083	0,627				
	5	10	4,075	0,675				
Ben Dili	1	26	3,626	0,488	0,176	4	103	0,950
	2	21	3,592	0,531				
	3	21	3,707	0,336				
	4	30	3,638	0,554				

Tablo 3. Devamı

Müzik Eğitimi ABD Öğrencilerinin Üniversitedeki Müzik Eğitimi Alma Yıllarına Göre Etkili İletişim Beceri Puanı Değişimini Gösteren Tek Yönlü ANOVA Tablosu

Ölçek	Sınıf	N	M	SD	F	df1	df2	p
	5	10	3,600	0,368				
Etkili İletişim Becerisi GENEL*	1	26	3,890	0,373	0,581	4	61,71	0,678
	2	21	3,948	0,683				
	3	21	3,919	0,357				
	4	30	4,052	0,415				
	5	10	4,074	0,493				

* Varyans homojenliği ihlal edildiği için Brown-Forsythe düzeltmesi kullanılmıştır.

Tablo 3'te görüldüğü gibi, müzik öğrencilerinin 'egoyu geliştirici dil' alt boyutu puanlarında [F(4, 103) = 0,702; p = 0,592], 'etkin/katılımlı dinleme' alt boyutu puanlarında [F(4, 103) = 1,189; p = 0,320], 'kendini tanıma/açma' alt boyutu puanlarında [F(4, 103) = 0,988; p = 0,417], 'empati' alt boyutu puanlarında [F(4, 103) = 0,328; p = 0,859], 'ben dili' alt boyutu puanlarında [F(4, 103) = 0,176; p = 0,950], etkili iletişim becerisi genel puanlarında [F(4; 61,71) = 0,581; p = 0,678] müzik eğitimi alma yıllarına göre anlamlı farklılık bulunamamıştır.

Tablo 4.

Müzik Eğitimi ABD Öğrencilerinin Cinsiyetleri ve Duygusal Zekâ Puanları Arasındaki Farkı Gösteren T-Testi Tablosu

Ölçek	Cinsiyet	N	M	SD	t	df	p
İyimserlik/Ruh halinin düzenlenmesi	Kız	62	3,972	0,381	2,247	106	0,027
	Erkek	46	3,795	0,432			
Duyguların Kullanımı	Kız	62	3,694	0,550	0,290	106	0,773
	Erkek	46	3,662	0,564			
Duyguların Değerlendirilmesi	Kız	62	3,461	0,583	1,579	106	0,117
	Erkek	46	3,283	0,576			
Duygusal Zekâ GENEL	Kız	62	3,796	0,351	1,774	106	0,079
	Erkek	46	3,665	0,413			

Tablo 4'te görüldüğü gibi, 'iyimserlik' alt boyutunda kız öğrencilerin puanı (M = 3,972; SD = 0,381) ile erkek öğrencilerin puanı (M = 3,795; SD = 0,432) arasında anlamlı fark bulunmuştur [t(106) = 2,247; p = 0,027]. Kız öğrencilerin 'iyimserlik' puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir. 'Duyguların kullanımı' alt boyutunda kız öğrencilerin puanı (M = 3,694; SD = 0,550) ile erkek öğrencilerin puanı (M = 3,662; SD = 0,564) arasında [t(106) = 0,290; p = 0,773]; 'duyguların değerlendirilmesi' alt boyutunda kız öğrencilerin puanı (M = 3,461; SD = 0,583) ile erkek öğrencilerin puanı (M = 3,283; SD = 0,576) arasında [t(106) = 1,579; p = 0,117]; 'duygusal zekâ' genel puanlarında kız öğrencilerin puanı (M = 3,796; SD = 0,351) ile erkek öğrencilerin puanı (M = 3,665; SD = 0,413) arasında anlamlı fark bulunamamıştır [t(106) = 1,774; p = 0,079].

Tablo 5.

Müzik Eğitimi ABD Öğrencilerinin Cinsiyetleri ve Etkili İletişim Beceri Puanları Arasındaki Farkı Gösteren T-Testi Tablosu

Ölçek	Cinsiyet	N	M	SD	t	df	p
Egoyu Geliştirici Dil	Kız	62	4,032	0,652	2,334	106	0,021
	Erkek	46	3,725	0,710			
Etkin/Katılımlı Dinleme	Kız	62	4,431	0,616	2,670	106	0,009

	Erkek	46	4,117	0,591			
Tablo 5. Devamı							
<i>Müzik Eğitimi ABD Öğrencilerinin Cinsiyetleri ve Etkili İletişim Beceri Puanları Arasındaki Farkı Gösteren T-Testi Tablosu</i>							
Ölçek	Cinsiyet	N	M	SD	t	df	p
Kendini Tanıma/Açma	Kız	62	3,987	0,695	0,880	106	0,381
	Erkek	46	3,865	0,735			
Empati	Kız	62	4,117	0,596	2,238	106	0,027
	Erkek	46	3,851	0,632			
Ben Dili	Kız	62	3,770	0,425	3,568	106	0,001
	Erkek	46	3,457	0,483			
Etkili İletişim GENEL	Kız	62	4,085	0,466	3,150	106	0,002
	Erkek	46	3,812	0,416			

Tablo 5'te görüldüğü gibi, 'egoyu geliştirici dil' alt boyutunda kız öğrencilerinin puanı (M = 4,032; SD = 0,652) ile erkek öğrencilerin puanı (M = 3,725; SD = 0,710) arasında anlamlı fark bulunmuştur [t(106) = 2,334; p = 0,021]. Kız öğrencilerin 'egoyu geliştirici dil' alt boyutunda puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

'Etkin/katılımlı dinleme' alt boyutunda kız öğrencilerinin puanı (M = 4,431; SD = 0,616) ile erkek öğrencilerin puanı (M = 4,117; SD = 0,591) arasında anlamlı fark bulunmuştur [t(106) = 2,670; p = 0,009]. Kız öğrencilerin 'etkin/katılımlı dinleme' puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

'Kendini tanıma/açma' alt boyutunda kız öğrencilerinin puanı (M = 3,987; SD = 0,695) ile erkek öğrencilerin puanı (M = 3,865; SD = 0,735) arasında anlamlı fark bulunmamıştır [t(106) = 0,880; p = 0,381].

'Empati' alt boyutunda kız öğrencilerinin puanı (M = 4,117; SD = 0,596) ile erkek öğrencilerin puanı (M = 3,851; SD = 0,632) arasında anlamlı fark bulunmuştur [t(106) = 2,238; p = 0,027]. Kız öğrencilerin 'empati puanlarının' daha yüksek olduğu görülmektedir.

'Ben dili' alt boyutunda kız öğrencilerinin puanı (M = 3,770; SD = 0,425) ile erkek öğrencilerin puanı (M = 3,457; SD = 0,483) arasında anlamlı fark bulunmuştur [t(106) = 3,568; p = 0,001]. Kız öğrencilerin 'ben dili' puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Etkili iletişim beceri genel puanlarına bakıldığında kız öğrencilerinin puanı (M = 4,085; SD = 0,466) ile erkek öğrencilerin puanı (M = 3,812; SD = 0,416) arasında anlamlı fark bulunmuştur [t(106) = 3,150; p = 0,002]. Kız öğrencilerin etkili iletişim beceri puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 6.

Duygusal Zekâ ve GANO Arasındaki Korelasyonu Gösteren Tablo

	R	P
GANO – İyimserlik/Ruh halinin düzenlenmesi	0,130	0,186
GANO – Duyguların Kullanımı	-0,049	0,617
GANO – Duyguların Değerlendirilmesi	0,089	0,365
GANO – Duygusal Zekâ GENEL	0,073	0,459

Tablo 6'da GANO ile duygusal zekâ ve boyutları arasında korelasyon bulunmadığı görülmektedir.

Tablo 7.

Etkili İletişim ve GANO Arasındaki Korelasyonu Gösteren Tablo

	R	P
GANO – Egoyu Geliştirici Dil	0,233	0,016

Tablo 7. Devamı

Etkili İletişim ve GANO Arasındaki Korelasyonu Gösteren Tablo

GANO – Empati	0,057	0,563
GANO – Ben Dili	0,381	0,001
GANO – Etkili İletişim GENEL	0,209	0,032
GANO – Etkin/Katılımlı Dinleme	0,137	0,161
GANO – Kendini Tanıma/Açma	0,021	0,828

Tablo 7’de görüldüğü gibi, GANO ve ‘egoyu geliştirici dil’ arasında ($r = 0,233$; $p = 0,016$); GANO ve ‘ben dili’ arasında ($r = 0,381$; $p = 0,001$); GANO ve etkili iletişim becerisi genel puanları ($r = 0,209$; $p = 0,032$) arasında anlamlı korelasyon bulunmuştur.

GANO ve ‘etkin/katılımlı dinleme’ arasındaki ($r = 0,137$; $p = 0,161$); GANO ve ‘kendini tanıma/açma’ arasındaki ($r = 0,021$; $p = 0,828$); GANO ve ‘empati’ arasındaki ($r = 0,057$; $p = 0,563$) korelasyon anlamlı bulunmamıştır.

Tablo 8.

Müzik Eğitimi ABD Öğrencilerinin Etkili İletişim Becerileri ve Duygusal Zekâları Arasındaki Korelasyonu Gösteren Tablo

	R	P
Etkili İletişim Becerisi- Duygusal Zekâ	0,581	0,001

Tablo 8’de görüldüğü gibi, müzik eğitimi ABD öğrencilerinin duygusal zekâ ve etkili iletişim beceri puanları arasında anlamlı korelasyon bulunmaktadır, ($r = 0,581$; $p = 0,001$).

Tablo 9.

Müzik Eğitimi ABD Öğrencilerinin ve Diğer Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Duygusal Zekâları Arasındaki Farkı Gösteren T-Testi Tablosu

Ölçek	Grup	N	M	SD	t	df	p
İyimserlik / Ruh Halinin Düzenlenmesi	Müzik	108	3,896	0,411	1,047	313,000	0,296
	Diğer	207	3,843	0,443			
Duyguların Kullanımı	Müzik	108	3,680	0,554	1,704	313,000	0,089
	Diğer	207	3,564	0,581			
Duyguların Değerlendirilmesi	Müzik	108	3,385	0,584	0,471	313,000	0,638
	Diğer	207	3,417	0,563			
Duygusal Zekâ	Müzik	108	3,741	0,383	1,272	313,000	0,204
GENEL Puanları	Diğer	207	3,682	0,393			

Tablo 9’da görüldüğü gibi, ‘iyimserlik’ alt boyutunda müzik eğitimi ABD öğrencilerinin puanı ($M = 3,896$; $SD = 0,411$) ile diğer eğitim fakültesi öğrencilerinin puanı ($M = 3,843$; $SD = 0,443$) arasında anlamlı fark bulunamamıştır, [$t(313) = 1,047$; $p = 0,296$].

'Duyguların kullanımı' alt boyutunda müzik eğitimi ABD öğrencilerinin puanı ($M = 3,680$; $SD = 0,554$) ile diğer eğitim fakültesi öğrencilerinin puanı ($M = 3,564$; $SD = 0,581$) arasında anlamlı fark bulunamamıştır, [$t(313) = 1,704$; $p = 0,089$].

'Duyguların değerlendirilmesi' alt boyutunda müzik eğitimi ABD öğrencilerinin puanı ($M = 3,385$; $SD = 0,584$) ile diğer eğitim fakültesi öğrencilerinin puanı ($M = 3,417$; $SD = 0,563$) arasında anlamlı fark bulunamamıştır, [$t(313) = 0,471$; $p = 0,638$].

Duygusal zekâ ölçeğinin genel puanlarına bakıldığında müzik eğitimi ABD öğrencilerinin puanı ($M = 3,741$; $SD = 0,383$) ile diğer eğitim fakültesi öğrencilerinin puanı ($M = 3,682$; $SD = 0,393$) arasında anlamlı fark bulunamamıştır, [$t(313) = 1,272$; $p = 0,204$].

Tablo 10.

Müzik Eğitimi ABD ve Diğer Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Etkili İletişim Becerileri Puanları Arasındaki Farkı Gösteren T-Testi Tablosu

Ölçek	Grup	N	M	SD	t	df	p
Egoyu Geliştirici Dil	Müzik	108	3,901	0,691	1,096	313,000	0,274
	Diğer	207	3,814	0,660			
Etkin/ Katılımlı Dinleme	Müzik	108	4,297	0,623	2,731	313,000	0,007
	Diğer	207	4,099	0,606			
Kendini Tanıma-Açma	Müzik	108	3,935	0,711	3,281	313,000	0,001
	Diğer	207	3,640	0,782			
Empati	Müzik	108	4,003	0,623	3,029	313,000	0,003
	Diğer	207	3,781	0,617			
Ben Dili	Müzik	108	3,636	0,475	0,270		0,787
	Diğer	207	3,620	0,533			
Etkili İletişim Becerileri GENEL Puanları	Müzik	108	3,969	0,464	2,875		0,004
	Diğer	207	3,808	0,477			

Tablo 10'da görüldüğü gibi, 'egoyu geliştirici dil' alt boyutunda müzik eğitimi ABD öğrencilerinin puanı ($M = 3,901$; $SD = 0,691$) ile diğer eğitim fakültesi öğrencilerinin puanı ($M = 3,814$; $SD = 0,660$) arasında anlamlı fark bulunamamıştır, [$t(313) = 1,096$; $p = 0,274$].

'Etkin/katılımlı dinleme' alt boyutunda müzik eğitimi ABD öğrencilerinin puanı ($M = 4,297$; $SD = 0,623$) ile diğer eğitim fakültesi öğrencilerinin puanı ($M = 4,099$; $SD = 0,606$) arasında anlamlı fark bulunmuştur, [$t(313) = 2,731$; $p = 0,007$]. Müzik eğitimi ABD öğrencilerinin puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

'Kendini tanıma-açma' alt boyutunda müzik eğitimi ABD öğrencilerinin puanı ($M = 3,935$; $SD = 0,711$) ile diğer eğitim fakültesi öğrencilerinin puanı ($M = 3,640$; $SD = 0,782$) arasında anlamlı fark bulunmuştur, [$t(313) = 3,281$; $p = 0,001$]. Müzik eğitimi ABD öğrencilerinin puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

'Empati' alt boyutunda müzik eğitimi ABD öğrencilerinin puanı ($M = 4,003$; $SD = 0,623$) ile diğer eğitim fakültesi öğrencilerinin puanı ($M = 3,781$; $SD = 0,617$) arasında anlamlı fark bulunmuştur, [$t(313) = 3,029$; $p = 0,003$]. Müzik eğitimi ABD öğrencilerinin puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

'Ben dili' alt boyutunda müzik eğitimi ABD öğrencilerinin puanı ($M = 3,636$; $SD = 0,475$) ile diğer eğitim fakültesi öğrencilerinin puanı ($M = 3,620$; $SD = 0,533$) arasında anlamlı fark bulunamamıştır, [$t(313) = 0,270$; $p = 0,787$].

Etkili iletişim becerisi genel puanlarına bakıldığında müzik eğitimi ABD öğrencilerinin puanı ($M = 3,969$; $SD = 0,464$) ile diğer eğitim fakültesi öğrencilerinin puanı ($M = 3,808$; $SD = 0,477$) arasında anlamlı fark bulunmuştur, [$t(313) = 2,875$; $p = 0,004$]. Müzik eğitimi ABD öğrencilerinin puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Müzik eğitimi ABD öğrencilerinin üniversitedeki müzik eğitimi alma yıllarına göre duygusal zekâlarında anlamlı bir fark tespit edilememiştir. Bu araştırma bulgusuna göre müzik eğitimi olarak müzik ile uğraşı içerisinde olma süresinin duygusal zekâya etki etmediği söylenebilir. Duygusal zekânın, bireyin eğitim aldığı ilk okul olarak nitelendirilebilen aile ortamında başlayarak geliştiği düşünüldüğünde (Tuğrul, 1999), üniversite düzeyindeki bir öğrencinin duygusal zekâsını geliştirmesi için müzik eğitiminin tek başına yeterli olamayacağı beklenmektedir. Bu durum, elde edilen sonucun nedeni olarak izah edilebilir. Nitekim mesleki müzik eğitimi alan üniversite öğrencilerinin katılımıyla gerçekleştirilen bir araştırmada da benzer sonuç elde edilmesi bahsi geçen araştırma bulgusunu desteklemektedir (Küpana, 2017). Duygusal zekâ ve üniversite yaşamına uyum düzeyinin incelendiği diğer bir araştırmada ise sınıf düzeyi değişkenine göre sadece son sınıf öğretmen adaylarının lehine anlamlı farklılık görülmektedir (Yılmaz & Zembat, 2019). İlgili literatür incelendiğinde aynı alanda yapılan birçok araştırma duygusal zekânın eğitim alma yıllarına göre sağlıklı ilişkili okullarda (Avşar & Kaşıkçı, 2009; Karasu, 2019), eğitim fakültesinde (Özdemir & Dilekmen, 2016), müzik ve sınıf öğretmenliği bölümünde (Saracaloğlu, Saygı, Yenice & Altın, 2016) anlamlı farklılık gösterdiği yönündedir.

Araştırmada, müzik eğitimi ABD öğrencilerinin etkili iletişim becerilerinde müzik eğitimi alma yıllarına göre anlamlı bir fark saptanamamıştır. Bu araştırma bulgusuna göre müzik eğitime maruz kalma süresinin etkili iletişim üzerinde anlamlı bir farklılığa yol açmadığı söylenebilir. Etkili iletişim öğrenilebilir ve geliştirilebilir bir beceridir ancak müzik öğretmenliği programında ve diğer öğretmenlik bölümlerinin programlarında söz konusu becerinin geliştirilmesine yönelik bir ders bulunmamaktadır. Söz konusu durum elde edilen sonucun sebebi olarak izah edilebilir. Nitekim diğer eğitim fakültesi bölümlerinde öğrenim görmekte olan öğrencilerle gerçekleştirilen çalışmalarda da benzer sonuçların elde edildiği görülmüştür. Halkla ilişkiler ve tanıtım programı öğrencileri (Avcı, 2018), eğitim fakültesi öğrencileri (Dilekmen ve diğerleri, 2008), eğitim fakültesi ile iktisadi ve idari bilimler fakültesi öğrencileri (Kadakil & Alver, 2017), eğitim fakültesi ve güzel sanatlar eğitimi bölümü öğrencileri (Milli & Yağcı, 2016), birinci ve ikinci öğretimde okumakta olan üniversite öğrencilerinin (Taşlıyan, Hırlak & Harbalıoğlu, 2015) etkili iletişim becerilerinin öğrenim alma yılına göre değişmediği sonucuna ulaşılmıştır.

Müzik eğitimi ABD öğrencilerinin cinsiyetleri ve duygusal zekâları arasındaki ilişkiye dair araştırma sorusunda, tüm alt boyutlar arasında sadece 'iyimserlik/ruh halinin düzenlenmesi' alt boyutunda kız öğrencilerin lehine anlamlı fark olduğu tespit edilmiştir. Erdoğan'a (2008) göre duygusal zekânın gelişmeye ve öğrenilmeye başladığı ilk yer evdeki aile ortamıdır ve aileler kız ve erkek çocuklarını bebeklikten itibaren farklı duygusal yaklaşımlar içerisinde eğitmektedirler. Yapılan bazı araştırmalar göstermiştir ki aileler duygular üzerine kız çocuklarıyla erkek çocuklardan daha fazla paylaşım içerisinde bulunmaktadır ve erkek çocuklarının duygularını göstermek için teşvik edilmemesi, başkalarının duygularını algılamak konusunda zorluk çekmelerine neden olmaktadır (Brackett, Rivers & Shifmann, 2006; Eröz, 2011). Bu durumun kız öğrencilerin lehine olan araştırma bulgusunu izah edebileceğine inanılmaktadır. Literatürde bu konuda birçok farklı sonuca ulaşan araştırmalar mevcuttur. Üniversite öğrencileriyle yürütülen bir araştırmada, kız öğrencilerin duygusal zekâ seviyelerinin erkeklerden yüksek olduğu bulgusuna ulaşılrken (Fida, Ghaffar, Zaman & Satti, 2018), bir diğer araştırmada kız ve erkek öğrencilerin duygusal zekâ puanlarının benzer olduğu, ancak erkeklerin duygularını değerlendirmede

kızlara göre biraz daha yetenekli olduğu bulgusuna ulaşıldığı görülmektedir (Gür, Altınayak & Apay, 2019). Buna karşılık cinsiyet değişkeninin önemli bir farklılığa yol açmadığı sonucuna ulaşan araştırmalar da mevcuttur (Fernández-Berrocal, Cabello, Castillo & Extremera, 2012). İngilizce eğitimi alan üniversite öğrencilerinin (Meshkat, Nejadi, 2017), fen bilgisi öğretmenliği son sınıfta okuyan öğrencilerin (Diken & Aydoğdu, 2018) ve okul öncesi bölümü öğrencilerinin (Yılmaz & Zembat, 2019) duygusal zekâları ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir.

Müzik eğitimi ABD öğrencilerinin cinsiyetleri ve etkili iletişim becerileri arasındaki ilişkiye yönelik araştırma sorusunda; 'egoyu geliştirici dil', 'etkin/katılımlı dinleme', 'empati' ve 'ben dili' alt boyutlarında yine kız öğrencilerin etkili iletişim puanlarının erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu sonucu elde edilmiştir. Araştırmalar beyinde empati davranışının gerçekleştiği limbik sistemin kadın beyinde fazlaca çalıştığını ortaya koymaktadır (Karaismailoğlu, 2019). Kadınların biyolojik olarak bu özelliğe sahip olmaları karşı tarafın duygularını daha iyi okuyabilmeleri anlamına gelmektedir. Bu durum bu araştırmada kız öğrencilerin empati puanlarının erkeklere göre daha yüksek olmasını açıklamaktadır. Literatürde, bahsi geçen konuyla ilgili yapılan birçok araştırmada da kız öğrencilerin iletişim becerilerinin erkek öğrencilere göre yüksek olduğu saptanmıştır. Meslek yüksekokulu öğrencileri (Arslan, 2019; Doğruluk, Mutluay & Baysal, 2019; Erigüç ve diğerleri, 2013), sosyal bilgiler öğretmenliği bölümü öğrencileri (Kaya, Çiftçi & Gökdemir, 2019), müzik öğretmenliği ABD öğrencileri (Küçükosmanoğlu, 2015), eğitim fakültesi öğrencileri (Ocak & Erşen, 2015; Özerbaş, Bulut & Usta, 2007) ve rastgele seçilmiş üniversite öğrencileri (Yousefi, 2006) ile gerçekleştirilen araştırmalarda da kız öğrencilerin lehine anlamlı farklılık görülmüştür. Bir başka araştırmada ise sadece beden dili boyutunda kız öğretmen adaylarının, erkek öğretmen adaylarına göre daha yüksek düzeyde beceriye sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Dilber & Akhan, 2019). Buna karşın cinsiyet değişkeninin etkili iletişim becerisi üzerinde herhangi bir farklılığa neden olmadığı sonucuna ulaşan araştırmalar da mevcuttur. Örneğin, eğitim fakültesi öğrencilerinin (Dilekmen ve diğerleri, 2008), müzik eğitimi bölümü öğrencilerinin (Onuray Eğilmez, Engür & Nalbantoğlu, 2019; Gün, 2018), eğitim fakültesi ile iktisadi ve idari bilimler fakültesi öğrencilerinin (Kadikal & Alver, 2017) ve sosyal bilgiler öğretmenliği bölümü öğrencilerinin (Uygun & Arkan, 2019) etkili iletişim becerileri üzerinde cinsiyet değişkeninin herhangi bir etkisinin olmadığı görülmektedir.

Duygusal zekâ konusunda araştırma yapan bazı bilim insanları duygusal zekâ ile eğitim başarısı arasında bir ilişkinin olduğunu ileri sürmektedirler. Söz konusu araştırmalarda üniversite öğrencilerinin duygusal zekâ ve akademik başarı düzeyleri (Gharetepeh ve diğerleri, 2015; Kavcar, 2011; MacCann, ve diğerleri, 2020; Taşhyan ve diğerleri, 2015), tıp fakültesi öğrencilerinin (Nasir & Masrur, 2010), turizm fakültesi öğrencilerinin (Mammadov & Keser, 2016), müzik eğitimi bölümü öğrencilerinin çalgı başarıları (Otacioğlu, 2006; Otacioğlu, 2009) ve müzik öğretmenliği ile sınıf öğretmenliği öğrencilerinin duygusal zekâ ile akademik başarı algıları arasında anlamlı ilişki olduğu görülmüştür (Saracaloğlu ve diğerleri, 2016). Ancak bu araştırmada duygusal zekâ ve GANO arasında anlamlı korelasyon bulunamamıştır. Literatürde araştırma bulgusunu destekleyen ve üniversite öğrencilerinin duygusal zekâları ile akademik başarıları arasında anlamlı bir ilişki olmadığı görülen araştırmalara da rastlanmaktadır (Bakan & Güler, 2017; Izaguirre, 2008; Olson, 2008; Aykutlu, Bezen, Bayrak & Seçken, 2019).

Etkili iletişim ve GANO arasındaki korelasyona ilişkin bulguda, anlamlı korelasyon bulunmuştur. Donald; Erdoğan; Güzel ve Oral ile Ma, Shek, Ping ve Lam'a göre (akt. Batman & Yiğit, 2016), akademik başarı kavramı öğrencinin yaşamını etkileyen önemli bir olgudur. Öğrenciler elde ettikleri başarı karşısında güven, kişisel doyum ve mutluluk gibi olumlu duygusal tepkiler verirken, başarısızlık karşısında hayal kırıklığı, mutsuzluk ve üzüntü gibi olumsuz duygusal tepkiler vermektedir. Üniversite öğrencileriyle gerçekleştirilen bir çalışmada, üniversite öğrencilerinin akademik başarıları ile sosyal yetkinlik düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur (Ateş, 2016). Ateş'in (2016) araştırma sonucundan hareketle sosyal yetkinlik düzeyi artan öğrencilerin bununla paralel olarak akademik başarı düzeylerinin de arttığı, ayrıca sosyal açıdan yeterli olan öğrencilerin bu bağlamda iletişim becerilerinin de artacağı söylenebilir. Sağlık yüksekokulu öğrencileri ile yürütülen bir başka araştırmada ise öğrencilerin akademik başarı düzeyleri ile iletişim becerilerine ilişkin algıları arasında anlamlı ilişki bulunmuştur (Bingöl, Demir, 2011). İlgili literatür

incelendiğinde akademik başarısı yüksek olan öğretmen adaylarının buna paralel olarak iletişim becerilerinin de yüksek olduğu sonucuna ulaşan birçok araştırmanın olduğu görülebilir. Eğitim fakültesi öğrencilerinin (Dilber & Akhan, 2019; Özerbaş ve diğerleri, 2007), meslek yüksekokulu öğrencilerinin (Doğruluk ve diğerleri, 2019), eğitim fakültesi ile iktisadi ve idari bilimler fakültesi öğrencilerinin (Kadakal & Alver, 2017), birinci ve ikinci öğretimde okumakta olan üniversite öğrencilerinin (Taşlıyan ve diğerleri, 2015), sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerinin (Uygun & Arıkan, 2019) iletişim becerileri ile akademik başarıları arasında anlamlı ilişki olduğu görülmektedir.

Etkili iletişim ile duygusal zekâ arasındaki korelasyona ilişkin bulguda, anlamlı korelasyon tespit edilmiştir. Bireyin doğru iletişim kurabilmesi için kendini doğru ifade edebilmesi, duygularının farkında olması ve o duyguları doğru yönetebilmesi gerekmektedir (Koç, 2020). Duygusal zekâsı yüksek bireylerin, sahip oldukları bu duygusal olgunluktan dolayı, karşılarındaki kişilerin duygularını algılayabilen, kısaca empati kurabilen kişiler olduğu bilinmektedir (Dilekmen ve diğerleri, 2008). İkili ilişkilerde başarılı olan kişilerin duygusal zekâlarını kullanabildikleri ve bunun yanı sıra iletişim becerilerinde de oldukça başarılı oldukları sonucuna ulaşılmıştır (Koçyiğit, 2018). Ayrıca iletişim sürecinde meydana gelen sorunların büyük bir çoğunluğu kişilerin yaşadıkları duyguyu karşı tarafa iletmedeki başarısızlıklarından kaynaklanmaktadır (Çetinkaya & Alparslan, 2011). Sonuç olarak, kişiler duygularını ne kadar doğru düzenleyip bu duyguları ne kadar olumlu yönde kullanabilirlerse iletişim davranışları da o kadar etkili olmaktadır (Çetinkaya & Alparslan, 2011). Başka bir deyişle duygusal zekâsı yüksek olan bireylerin sosyal yaşantısında daha sağlıklı ve doğru şekilde iletişim kurabilen bireyler olduğu bilinmektedir (Büyükmeşe, Direkçi & Erşahan, 2017; Schutte ve diğerleri, 2001). Literatürde bahsi geçen konuyla benzerlik gösteren birçok araştırma vardır. Bu araştırmalarda, sosyal beceri düzeyi ile duygusal zekâ arasında anlamlı ilişki olduğu (Dicle, 2006), duygusal zekâyla iletişim becerileri arasında anlamlı ilişki olduğu (Gül & Güney, 2019; Gürşimşek ve diğerleri, 2008), duygusal zekâ puanı ve iletişim becerileri puanları arasında yüksek korelasyon olduğu (Koç, 2020; Öz, 2015), Duygusal Zekâ ölçeğinden alınan puanların iletişim becerileri ölçeği puanları ile örtüştüğü (Pımarcık, Salı & Altındış, 2016), duygusal zekânın kişilerarası (sosyal) iletişimde rol oynadığı (Schutte ve diğerleri, 2001) ve duygusal zekâ ile iletişim becerisi arasında olumlu yönde anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir (Yousefi, 2006).

Müzik eğitimi ABD ve diğer eğitim fakültesi öğrencilerinin duygusal zekâları arasında anlamlı bir fark tespit edilememiştir. Elde edilen bu sonuç ile ilk araştırma sorusu bulgusu benzerlik göstermektedir. Müzik eğitimi alıyor olma veya olmama durumunun, duygusal zekâyı anlamlı bir etkisinin olmadığı görülmektedir. Başka bir deyişle öğrencilerin müzikle iç içe olmasının veya müzik eğitimi almasının kişinin erken yaşlarda gelişmeye başlamış olan hâlihazırdaki duygusal zekâsını etkilemediği veya herhangi bir değişiklik ortaya koyabilmesi için yeterli olmadığı söylenebilir. Bunun yanı sıra duygusal zekânın geliştirilmesinin öğrencilerin kişisel istek ve çabalarına bağlı olduğu düşünüldüğünde (Mammadov & Keser, 2016), müzik eğitiminin duygusal zekâ gelişimi için tek başına yeterli olamayacağı söylenebilir. Ancak yapılan bir başka araştırmada müzik eğitiminin öğrencilere, duygularını anlama, kullanma ve değerlendirebilme becerisi kazandırarak, kişisel yeteneklerini ortaya koymak konusunda olanaklar sağlayabildiği görülmüştür (Erdoğan, 2008). İlgili literatür incelendiğinde ise eğitim fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin (Aykutlu, Bezen, Bayrak & Seçken, 2019; Özdemir & Dilekmen, 2016), duygusal zekâlarının öğrenim gördükleri bölüme göre bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

Müzik eğitimi ABD ve diğer eğitim fakültesi öğrencilerinin etkili iletişim beceri puanları arasındaki farklara ilişkin araştırma sorusunda, 'etkin/katılımlı dinleme', 'kendini tanıma/açma' ve 'empati' alt boyutlarında müzik eğitimi ABD öğrencilerinin, diğer eğitim fakültesi öğrencilerine göre daha yüksek puan aldıkları tespit edilmiştir. Etkili iletişimde, olaylara farklı açılardan bakarak karşıdaki kişinin bakış açısıyla durumları anlamaya çalışmak, kısacası empati kurmak, sanat eğitimindeki soyut veya somut bir olguyu yeniden yorumlarken farklı bakış açılarıyla destekleyerek güçlendirmeye benzerdir. Bir bestecinin müzik eseri

yaratım sürecinde üzerinde çalıştığı eserin tüm detaylarını önce zihninde hayal ederek tüm duyularıyla hissetmeye çalışması ve bu bağlamda da çok yönlü düşünmesi buna örnek gösterilebilir. Buradan hareketle, müzik eğitimi ABD öğrencilerinin, eğitimleri boyunca çok yönlü düşünmeyi öğrenmiş olmalarının, iletişim becerilerini diğer eğitim fakültesi öğrencilerinden daha fazla arttırabileceğini düşündürmektedir. Buna ek olarak bireysel (bireysel ses eğitimi, bireysel çalgı eğitimi vb.) ve toplu (koro ve orkestra vb.) alan dersleri ve ders dışı bazı müzikal etkinliklerin mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin iletişim becerilerini arttırdığı söylenebilir (Küçük, 2011; Milli & Yağcı, 2017). Literatürde bahsi geçen konuyla ilgili yapılan bazı araştırmalarda müzik eğitimi ABD öğrencilerinin iletişim becerilerinin iyi düzeyde (Küçük, 2012) veya orta düzeyde (Çevik, 2011), sınıf öğretmeni adaylarının iletişim becerilerinin yeterli (Gürşimşek, Vural & Demirsöz, 2008; Saracaloğlu, 2009) ya da oldukça yüksek (Pehlivan, 2005) düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Üniversitelerin eğitim fakültelerinde öğrenim gören öğretmen adayları duygusal zekâlarını ve iletişim becerilerini geliştirmek amacıyla, belirli aralıklarla sosyal etkinlikler, seminerler, paneller ve konferanslarla desteklenerek uyum ve rehberlik çalışmaları düzenlenebilir.

Üniversitelerde görev yapan psikolojik danışma ve rehberlik uzmanları öğrencilerin duygusal zekâ düzeyleri ve iletişim becerileriyle ilgili gereksinimlerini belirleyerek öğrencileri bu konuda bilgilendirici eğitim çalışmaları yapabilirler.

Üniversiteler eğitim fakültelerinin eğitim-öğretim programlarında, bilişsel kazanımlar kadar duyuşsal kazanımların da ön planda tutulduğu, iletişim becerileri ve duygusal zekâyı geliştirmeye yönelik derslere yer vermeli ve bu bağlamda ders programları oluşturularak alınan kuramsal bilgiler doğrultusunda öğrencileri bu alandaki çalışmalara yönlendirilmelidir.

Araştırmada mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin etkili iletişim beceri puanlarının, müzik eğitimi almayan diğer eğitim fakültesi öğrencilerine göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuca göre müzik eğitiminin etkili iletişim becerileri üzerinde olumlu bir etkisi olduğu söylenebilir. Müzik eğitimi ABD öğrencilerinin, diğer eğitim fakültesi öğrencilerine yönelik enstrüman dersleri, koro çalışmaları ve toplu konser etkinlikleri düzenleyerek, onların etkili iletişim becerilerine fayda sağlamaları önerilmektedir.

Araştırmada üzerinde durulan çeşitli boyutlar hakkında kesin genellemelere varılabilmesi için farklı ve daha geniş örneklemeler üzerinde, mevcut değişkenler çoğaltılarak daha net bir sonuç elde edilecek çalışmalar yapılması önerilmektedir.

Kaynakça/Reference

1. Akbulut, E. (2006). Günümüz müzik eğitimcisi nasıl olmalıdır? *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(20), 23-28.
2. Arslan, A. (2019). Sağlık hizmetleri meslek yüksekokulu öğrencilerinin iletişim becerileri ve öz-yeterlik algılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38(1), 146-173.
3. Ateş, B. (2016). Üniversite öğrencilerinde akademik başarının yordayıcısı olarak psikolojik iyi oluş ve sosyal yetkinlik. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(59), 1203-1214.
4. Avcı, Ö. (2018). Öğrencilerin duygusal zekâ ile iletişim becerileri düzeylerinin bağımlı etkinliği üzerine bir uygulama. *Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9(18), 205-219.
5. Avşar, G. & Kaşıkçı, M. (2009). Hemşirelik yüksekokulu öğrencilerinde duygusal zekâ düzeyi. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 13(1), 1-6.
6. Aykutlu, I., Bezen, S., Bayrak, C. & Seçken, N. (2019). Öğretmen adaylarının duygusal zekâ ve mesleğe yönelik kaygı düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39(3), 1671-1705.
7. Bakan, İ. & Güler, B. (2017). Duygusal zekânın, yaşam doyumu ve akademik başarıya etkileri ve demografik özellikler bağlamında algı farklılıkları. *Kahramanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 19(33), 1-11.

8. Baltaş, Z. (Ed.). (2006). İnsanın dünyasını aydınlatan ve işine yansıyan ışık duygusal zekâ. Remzi Kitabevi.
9. Batman, D. & Yiğit, N. (2016). Öğretmen adaylarının akademik başarılarını etkileyen faktörleri belirleme ölçeği: geliştirilmesi, güvenilirliği ve geçerliliği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(1), 217-232.
10. Bingöl, G. & Demir, A. (2011). Amasya sağlık yüksekokulu öğrencilerinin iletişim becerileri. *Göztepe Tıp Dergisi*, 26(4), 152-159.
11. Brackett, A., Rivers, S. E. & Shiffman, L. Relating emotional abilities to social functioning: a comparison of self-report and performance measures of emotional intelligence. *Journal of Personality and Social Psychology*, 91(4), 780-795.
12. Buluş, M., Atan, A. & Sarıkaya, H. E. (2017). Etkili iletişim becerileri: bir kavramsal çerçeve önerisi ve ölçek geliştirme çalışması. *International Online Journal of Educational Sciences*, 9(2), 575 – 590.
13. Büyükmeşe, T., Direkçi, E. & Erşahan, B. (2017). Üniversite öğrencilerinin duygusal zekâlarının iletişim becerilerine ve bireysel yenilikçilik seviyelerine etkisi. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 7(2), 221-236.
14. Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2017). Bilimsel araştırma yöntemleri. (23. baskı). Pegem Akademi.
15. Çetinkaya, Ö. & Alparlan, A. M. (2011). Duygusal zekânın iletişim becerileri üzerine etkisi: üniversite öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 16(1), 363-377.
16. Çevik, D. B. (2011). Müzik öğretmeni adaylarının iletişim becerileri. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(1), 1-13.
17. Demirsöz, E. S. & Kocabaş, A. (2008). Sınıf öğretmenliği öğretmen adaylarının müzik başarılarıyla duygusal zekâları arasındaki ilişki. *Milli Eğitim Milli Eğitim (Üç Aylık Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi)*, 4, 162- 174.
18. Dicle, A. N. (2006). Üniversite öğrencilerinin sosyal beceri düzeylerinin duygusal zekâ düzeyleri ve bazı kişisel özelliklerine göre incelenmesi. [Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi].
19. Diken, E. H. & Aydoğdu, M. (2018). Fen bilgisi öğretmen adaylarının duygusal zekâları ile fen başarıları (genetik konusunda) arasındaki ilişki. *Online Fen Eğitimi Dergisi*, 3(1), 1-13.
20. Dilber, F. & Akhan, O. (2019). Öğretmen adaylarının iletişim becerileri düzeylerinin incelenmesi. *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 7(17), 473-493.
21. Dilekmen, M., Başcı, Z. & Bektaş, F. (2008). Eğitim fakültesi öğrencilerinin iletişim becerisi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(2), 223-231.
22. Doğruluk, S., Mutluay, Y. & Baysal, S. (2019). Meslek yüksekokulu öğrencilerinin iletişim becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Bilimsel Eğitim Araştırmalar Dergisi*, 3(1), 1-28.
23. Erdoğan, İ. (2002). İletişimi anlamak. (4. Baskı). Pozitif Matbaacılık.
24. Erdoğan, M. Y. (2008). Duygusal zekânın bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(23), 62-76.
25. Erigüç, G., Şener, T., Eriş, H. (2013). İletişim becerilerinin değerlendirilmesi: bir meslek yüksekokulu öğrencileri örneği. *Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi*, 16(1), 45-65.
26. Eröz, S. S. (2011). Duygusal zekâ ve iletişim arasındaki ilişki: bir uygulama [Doktora Tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi]. <https://acikerisim.uludag.edu.tr/bitstream/11452/1854/1/312292.pdf>
27. Fernández-Berrocal, P., Cabello, R., Castillo, R., & Extremera, N. (2012). Gender differences in emotional intelligence: The mediating effect of age. *Behavioral Psychology / Psicología Conductual: Revista Internacional Clínica y de la Salud*, 20(1), 77–89.
28. Fida A., Ghaffar A., Zaman A., Satti A. N. (2018). Gender Comparison of Emotional Intelligence of University Students. *Journal of Education and Educational Development*, 5(1), 172-188.

29. Gharetepeh, A., Safari, Y., Pashaei, T., Razaee, M., Kajbaf, M. B. (2015). Emotional intelligence as a predictor of self-efficacy among students with different levels of academic achievement at Kermanshah University of Medical Sciences. *Journal of Advances in Medical Education & Professionalism*, 3(2), 50-55.
30. Goleman, D. (1998). Duygusal zekâ. (Çev. Banu Seçkin Yüksel). Mart Matbaası, Varlık Yayınları.
31. Gökçe, F. (2014). Sınıfta öğrenme ve öğretme sürecinin yönetimi. Pegem Akademi
32. Gül, E. & Güney, A. (2019). Duygusal zekâ ve iletişim becerileri arasındaki ilişki. *Finans Ekonomi ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4(2), 141-158.
33. Gülbahar, B. & Sıvacı, S. Y. (2018). Öğretmen adaylarının iletişim becerileri ile sınıf yönetimi yeterlik algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 268-301.
34. Gün, E. (2018). Müzik öğretmeni adaylarının iletişim becerileri. *Turkish Studies Educational Sciences*, 13(11), 615-622.
35. Gür, E. Y., Altınayak, S. Ö. & Apay, S. E. (2019). Duygusal zekânın cinsiyet değişkeni açısından incelenmesi. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 8(2), 35-42.
36. Gürsel, M. (2004). Eğitime İlişkin Çeşitlemeler-1. (1.baskı). Eğitim Kitabevi Yayınları.
37. Gürşimşek, I., Vural, D. E. & Demirsöz, E. S. (2008). Öğretmen adaylarının duygusal zekâları ve iletişim becerileri arasındaki ilişki. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(16), 1-11.
38. Hunter, Lisa, Rae. (2003). The relationship between interpersonal communication skills, teaching effectiveness, and conducting effectiveness of music education students [Doktora Tezi, The University of Arizona]. <http://hdl.handle.net/10150/290005>
39. Izaguirre, R. (2008). The relationship among emotional intelligence, academic achievement, and demographic characteristics in first-year community college students [Doktora Tezi, Incarnate Word Üniversitesi]. (UMI No. 3318590)
40. Kadakal, A. & Alver, B. (2017). Üniversite iletişim becerilerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi. *International Journal of Eurasian Education and Culture*, 2(2), s. 1-20.
41. Karaismailoğlu, S. (2019). Kadın beyni erkek beyni. (11.baskı). Elma Yayınevi.
42. Karasu, F. (2019). Sağlıkla ilişkili bölümlerde öğrenim gören öğrencilerin duygusal zekâ düzeylerinin değerlendirilmesi. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(18), 223-238.
43. Katrancı, M. (2014). Öğretmen adaylarının konuşma becerisine yönelik öz yeterlik algıları. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(2), 174-195.
44. Kavcar, B. (2011). Duygusal zekâ ile akademik başarı ve bazı demografik değişkenlerin ilişkileri: Bir devlet üniversitesi örneği, [Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi].
45. Kaya, M. T., Çiftçi, B. & Gökdemir, A. (2019). Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının iletişim becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası Temel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 31-37.
46. Kaynak, A. (2013). Eğitim fakültesi öğrencilerinin duygusal zekâ düzeyleri ile saldırganlık düzeyleri arasındaki ilişkinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. [Yüksek lisans tezi, Gaziantep Üniversitesi].
47. Kılıç, Ö. F. (2018). Deneyimsel pazarlamada etkili iletişim, ikna teknikleri ve emlak sektöründen örnek bir uygulama [Doktora tezi, Kahramanoğlu Mehmetbey Üniversitesi]. <https://dosya.kmu.edu.tr/sbe/userfiles/file/tezler/ismetme/merveeroglu.pdf>
48. Koç, Ş. Ö. (2020). Ebelik öğrencilerinin duygusal zekâ düzeyleri ile iletişim becerileri arasındaki ilişki. *Life Sciences Dergisi*, 15(2), 1-8.
49. Koçyiğit, M. (2018). Etkili iletişim ve duygusal zekâ. (3.baskı) Eğitim Yayınevi.
50. Kurt, G. (2007). Ondokuz Mayıs Üniversitesi rehberlik ve psikolojik danışma bölümü öğrencilerine verilen duygusal zekâ düşünme becerileri eğitiminin empatik beceri düzeylerine etkisi [Yüksek lisans tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi].
51. Küçük, D.P. (2011, Nisan 27-29). Müzik öğretmeni adaylarının empatik eğilimleri ile iletişim becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. [Sözlü bildiri]. 2. Uluslararası Eğitimde Yeni Eğilimler ve Etkileri Konferansı, Türkiye.
52. Küçük, D. P. (2012). Müzik öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerinin iletişim ve problem çözme becerileri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(1), 33-54.

53. Küçükaslan, N. (2014). Etkili iletişim teknikleri. Ekin basım yayın dağıtım.
54. Küçükosmanoğlu, H. O. (2015). N.E.Ü. A.K.E.F. Güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi ABD öğrencilerinin iletişim beceri düzeyleri üzerine bir çalışma. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 4(17), 1-14.
55. Küpana, M. N. (2017). Piyano öğrencilerinin duygusal dışavurum düzeylerinin incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 44, 184-201.
56. MacCann, C., Jiang, Y., Brown, L. E. R., Double, K. S., Bucich, M., & Minbashian, A. (2020). Emotional intelligence predicts academic performance: A meta-analysis. *Psychological Bulletin*, 146(2), 150-186.
57. Mammadov, E. & Keser, E. (2016). Duygusal zekâ ile akademik başarı ilişkisi: turizm lisans öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi*, 13(3), 85-101.
58. McDonald, J.H. (2nd ed.) (2009). Handbook of biological statistics Sparky house publishing.
59. Meshkati, M. & Nejati, R. (2017). Does emotional intelligence depend on gender? a study on undergraduate english majors of three iranian universities. *Sage Journals*, 7(3), 1-8. <https://doi.org/10.1177/2158244017725796>
60. Mesleki Eğitimi Güçlendirme Projesi. (2015). Etkili İletişim. http://megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller_pdf/Etkili%20%C4%B0leti%C5%9Fim.pdf
61. Mısırlı, İ. (2017). Genel ve teknik iletişim: kavramlar, ilkeler, uygulamalar. (9. baskı). Detay Yayıncılık.
62. Milli, M. S. & Yağcı, U. (2017). Öğretmen adaylarının iletişim becerilerinin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(1), 286-298.
63. Mueller, S. (2020). 19 brilliantly effective communication techniques, Planet of Success. <http://www.planetofsuccess.com/blog/2016/effective-communication-techniques/#Techniques>
64. Nasir, M., Masrur. R. (2010). An exploration of emotional intelligence of the students of iuu in relation to gender, age and academic achievement. *Bulletin of Education and Research*, 32(1), 37-51.
65. Nogaj, A. A.(2020). Emotional intelligence and strategies for coping with stress among music school students in the context of visual art and general education students. *Jurnale of Research in Music Education*, 68(1), 78-96.
66. Ocak, G. & Erşen, Z. B. (2015). Öğretmen adaylarının iletişim becerilerinin incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*,1(33), 1-19.
67. Olson, L. G. (2008). An Investigation of Factors that Influence Academic Achievement in Christian Higher Education: Emotional Intelligence, Self-Esteem and Spiritual Well-Being [Doktora Tezi, University of Southern Queensland]. (UMI No. 3304457)
68. Onuray Eğilmez, H., Engür, D. & Nalbantoğlu, E. (2019). Communication skills, self-esteem and attitude towards the music teaching of candidates studying in the TRNC. *Universal Journal of Educational Research*, 7(1), 190-197.
69. Otacıoğlu, S. G. (2006). Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda müzik eğitimi alan öğretmen adaylarının, müzikal algı ve özgüvenleri ile okul ve çalgı başarı düzeyleri arasındaki ilişki.[Sözlü Bildiri]. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, Türkiye.
70. Otacıoğlu, S. G. (2009). Müzik öğretmeni adaylarının duygusal zekâ ile akademik ve çalgı başarı düzeyleri arasındaki ilişki. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(1), 85-96.
71. Önen, A. S. (2012). Öğretmen adaylarının kişilik özellikleri ve duygusal zekâ düzeylerinin stresle başa çıkmalarına etkileri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 42, 310-320.
72. Öz, H. (2015). Emotional intelligence as a predictor of L2 communication. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 186, 424 – 430.
73. Özdemir, M. & Dilekmen, M. (2016). Eğitim fakültesi öğrencilerinin duygusal zekâ ve yaşam doyumlarının incelenmesi. *Sakarya University Journal of Education*, 6(1), 98-113.
74. Özerbaş, M. A., Bulut, M. & Usta, E. (2007). Öğretmen adaylarının algıladıkları iletişim becerisi düzeylerinin incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1), 123-135.
75. Pala, A. (2008). Öğretmen adaylarının empati kurma düzeyleri üzerine bir araştırma. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(1), 13-23.

76. Pehlivan, K. B. (2005). Öğretmen adaylarının iletişim becerisi algıları üzerine bir çalışma. *İlköğretim Online Dergisi*,4(2), 17-23.
77. Pınarcık, Ö., Salı, G. & Altındiş, M. N. (2016). Okul öncesi öğretmen adaylarının duygusal zekâları ve iletişim becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Asya Öğretim Dergisi*,4(1), 34- 44.
78. Saracaloğlu, A. S., Saygı, C., Yenice, N. & Altın, M. (2016). Müzik ve sınıf öğretmeni adaylarının mükemmeliyetçilik ve duygusal zekâ düzeylerinin incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*,1(38), 70-89.
79. Schutte, N. S., Malouff, J. M., Bobik, C., Coston, T. D., Greeson, C., Jedlicka, C., Rhodes, E. & Wendorf, G. (2001). Emotional intelligence and interpersonal relations. *The Journal of Social Psychology*, 141(4), 523-536.
80. Stein, S. J. & Book, H. E. (2003). Duygusal zekâ ve başarının sırrı. (1. Baskı). Özgür Yayın Dağıtım Ltd. Şti.
81. Taşlıyan, M., Hırlak, B. & Harbalıoğlu, M. (2015). Duygusal zekâ, etkili iletişim ve akademik başarı arasındaki ilişki: üniversite öğrencilerine bir uygulama. *Adaleti Savunanlar Stratejik Araştırmalar Merkezi Uluslararası Hakemli Dergi*, 2(3), 45-58.
82. Tatar, A., Tok, S. & Saltukoğlu, G. (2011). Gözden geçirilmiş schutte duygusal zekâ ölçeğinin türkçe'ye uyarlanması ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi. *Klinik Psikofarmakoloji Bülteni*, 21(4), 325-338.
83. Tingaz, E.O. & Hazar, M. (2014). Beden eğitimi ve spor öğretmenliği ile bazı öğretmen adaylarının duygusal zekâ ve mutluluklarının karşılaştırılması. *International Journal of Science Culture and Sport, Special Issue 1*, 745-756.
84. Tuğrul, C. (1999). Duygusal zekâ. *Klinik Psikiyatri Dergisi*, 2(1), 12-20.
85. Uygun, K. & Arıkan, A. (2019). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının iletişim becerilerinin incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 8(4), 2256-2281.
86. Üstün, B. (2005). Çünkü iletişim çok şeyi değiştirir. *Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 8(2), 88-94.
87. Yılmaz, H. & Zembat, R. (2019). Okul öncesi öğretmen adaylarının duygusal zekâ düzeyleri ile üniversite yaşamına uyumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 52, 118-136.
88. Yousefi, F. (2006) The relationship between emotional intelligence and communication skills in the university students. *Developmental Psychology (Journal of Iranian Psychologists)*, 3(9), 5-13.

EKLER

Ek-1. Kişisel Bilgi Formu

Değerli arkadaşlar, “Müzik Eğitimi Alan Öğrencilerin Duygusal Zekâ ve Etkili İletişim Becerilerinin İncelenmesi ve Müzik Eğitimi Almayan Öğrencilerle Karşılaştırılması” konulu bir araştırma için verilere ihtiyaç duyulmaktadır. Anket 3 bölümden oluşmaktadır. 1.bölümde kişisel bilgileriniz, 2.bölümde duygusal zekânın ölçüleceği ‘Schutte Duygusal Zekâ Ölçeği’ ve 3.bölümde etkili iletişim becerilerinin tespit edileceği ‘Etkili İletişim Becerileri Ölçeği’ anketi bulunmaktadır. Araştırmanın amacına ulaşabilmesi için hazırlanmış olan soruların içten ve doğru yanıtlanması son derece önem taşımaktadır. Vereceğiniz cevaplar bu araştırma dışında kişisel bir amaç için kullanılmayacak, gizli tutulacaktır. İlginiz, yardımınız ve sağlayacağınız katkılar için teşekkür ederiz.

1.BÖLÜM: KİŞİSEL BİLGİLER

1.Okuduğunuz bölüm:

Müzik Eğitimi Öğretmenliği Ana Bilim Dalı ()

Bilgisayar ve Öğretimi Teknoloji Öğretmenliği Bölümü ()

Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü ()

Matematik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı ()

Fen Bilgisi Öğretmenliği Ana Bilim Dalı ()

Türkçe Eğitimi Bölümü ()

Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Ana Bilim Dalı ()

İngilizce Öğretmenliği Ana Bilim Dalı ()

2.Okuduğunuz bölümdeki öğrenim yılınız:

1.yıl () 2.yıl () 3.yıl () 4.yıl () 5.yıl ve üzeri ()

3.Genel not ortalamanız: _____

4.Ailede enstrüman çalan biri/birileri var mı?

Evet () Hayır ()

Lütfen aşağıdaki soruyu Müzik Eğitimi bölümü öğrencisi değilseniz yanıtlayınız.

5. Hayatınızda koro gibi sanatsal faaliyetlerde aktif olarak uzun süreli yer aldınız mı?

6. Herhangi bir enstrüman çalıyor musunuz? Çalıyorsanız nedir?

Ek-2. Schutte Duygusal Zekâ Ölçeği

II. BÖLÜM

Aşağıda duygusal zekâyı ölçmeyi amaçlayan 41 adet cümle bulunmaktadır. Her bir cümleyi dikkatlice okuduktan sonra, cümlelere ne derece katıldığınızı belirtmek için cümlelerin sağındaki seçeneklerden size

uygun olan yalnız bir tanesini (X) işareti koyarak işaretleyiniz. Lütfen cümlelerden hiçbirini yanıtı bırakmayınız.

Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zekâ Ölçeği

Aşağıda çeşitli durumlara ilişkin ifadeler bulunmaktadır. Lütfen ifadeyi okuduktan sonra size uyma derecesini sağ taraftaki kutucuklardan birini işaretleyerek belirtiniz.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Kişisel sorunlarımı başkaları ile ne zaman paylaşacağımı bilirim.					
2. Bir sorunla karşılaştığım zaman benzer durumları hatırlar ve üstesinden gelebilirim.					
3. Genellikle yeni bir şey denerken başarısız olacağımı düşünürüm.					
4. Bir sorunu çözmeye çalışırken ruh halimden etkilenmem.					
5. Diğer insanlar bana kolaylıkla güvenirler.					
6. Diğer insanların beden dili, yüz ifadesi gibi sözel olmayan mesajlarını anlamakta zorlanırım.					
7. Yaşamımdaki bazı önemli olaylar neyin önemli neyin önemsiz olduğunu yeniden değerlendirmeme yol açtı.					
8. Bazen konuştuğum kimsenin ciddi mi olduğunu yoksa şaka mı yaptığını anlayamam.					
9. Ruh halim değiştiğinde yeni olasılıkları görürüm.					
10. Duygularımın yaşam kalitem üzerinde etkisi yoktur.					
11. Hissettiğim duyguların farkında olurum.					
12. Genellikle iyi şeyler olmasını beklemem.					
13. Bir sorunu çözmeye çalışırken mümkün olduğunca duygusallıktan kaçınırım.					
14. Duygularımı gizli tutmayı tercih ederim.					

15. Güzel duygular hissettiğimde bunu nasıl sonlandıracağımı bilirim.					
16. Başkalarının hoşlanabileceği etkinlikler düzenleyebilirim.					
17. Sosyal yaşamda neler olup bittiğini sıklıkla yanlış anlarım.					
18. Beni mutlu edecek uğraşlar bulmaya çalışırım.					
19. Başkalarına gönderdiğim beden dili, yüz ifadesi gibi sözsüz mesajların farkındayım.					
20. Başkaları üzerinde bıraktığım etkiyle pek ilgilenmem.					
21. Ruh halim iyiye sorunların üstesinden gelmek benim için daha kolaydır.					
22. İnsanların yüz ifadelerini bazen doğru anlayamam.					
23. Yeni fikirler üretmem gerektiğinde duygularım işimi kolaylaştırmaz.					
24. Genellikle duygularımın niçin değiştiğini bilmem.					
25. Ruh halimin iyi olması yeni fikirler üretmeme yardımcı olmaz.					
26. Genellikle duygularımı kontrol etmekte zorlanırım.					
27. Hissettiğim duyguların farkındayım.					
28. İnsanlar bana, benimle konuşmanın zor olduğunu söylerler.					
29. Üstlendiğim görevlerden iyi sonuçlar alacağımı hayal ederek kendimi güdülerim.					
30. İyi bir şeyler yaptıklarında insanlara iltifat ederim.					
31. Diğer insanların gönderdiği sözel olmayan mesajların farkına varırım.					
32. Bir kişi bana hayatındaki önemli bir olaydan bahsettiğinde ben de aynısını yaşamış gibi olurum.					
33. Duygularımda ne zaman bir değişiklik olsa aklıma yeni fikirler gelir.					
34. Sorunları çözüm biçimim üzerinde duygularımın etkisi yoktur.					

35. Bir zorlukla karşılaştığım zaman umutsuzluğa kapılırım çünkü başarısız olacağıma inanırım.					
36. Diğer insanların kendilerini nasıl hissettiklerini sadece onlara bakarak anlayabilirim.					
37. İnsanlar üzgünken onlara yardım ederek daha iyi hissetmelerini sağlarım.					
38. İyimser olmak sorunlar ile baş etmeye devam edebilmem için bana yardımcı oluyor.					
39. Kişinin ses tonundan kendini nasıl hissettiğini anlamakta zorlanırım.					
40. İnsanların kendilerini neden iyi ya da kötü hissettiklerini anlamak benim için zordur.					
41. Yakın arkadaşlıklar kurmakta zorlanırım.					

Ek 3: Etkili İletişim Becerileri Ölçeği

III. BÖLÜM

Aşağıda Etkili İletişim Becerisini ölçmeyi amaçlayan 34 adet cümle bulunmaktadır. Her bir cümleyi dikkatlice okuduktan sonra, cümlelerin ne derece uygun olduğunu belirtmek için cümlelerin sağındaki seçeneklerden size uygun olan yalnız bir tanesini (X) işareti koyarak işaretleyiniz. Lütfen cümlelerden hiçbirini yanıtsız bırakmayınız.

	ETKİLİ İLETİŞİM BECERİSİ ÖLÇEĞİ	Hiç Uygun Değil	Çok Az Uygun	Kısmen Uygun	Çoğunlukla Uygun	Tamamen Uygun
1	İnsanlara eksiklerini söylerken/iletirken olumlu özelliklerinden de söz ederim.					
2	İnsanlara başarısızlıklarını ifade ederken başarılı yönlerine de muhakkak değinirim.					
3	Çevremdeki insanların yanlış ya da hatalarını onları incitmeden dile getiririm.					
4	Karşımdaki insanın kişiliğini ve benliğini hedef almadığım için konuşmalarım gerginlik yaratmaz.					
5	Karşımdakine önce olumlu özelliklerinden bahsederek olumsuz yönlerini değiştirmesi için cesaret veririm.					
6	Günlük yaşamımda insanlarla iletişimimde kullandığım ifadelere ve kelimelere onları incitmemek için çok dikkat ederim.					

7	Biri benimle konuşurken onunla göz teması kurmaya çalışırım.					
8	Biri benimle konuşurken onu anladığımı gösteren iletiler veririm.					
9	Karşımdaki kişi konuşurken beden diline ve yüz ifadesine dikkat ederim.					
10	Karşımdaki kişi konuşurken, onu anlamak için kullandığı ipuçlarına dikkat ederim.					
11	Biriyle iletişim halindeyken söylediklerini bütün halinde anlamaya çalışırım.					
12	Karşımdakini anlamaya çalışırken ihtiyaç duyduğumda soru sorarım.					
13	Konuşurken etkili göz teması kurarım.					
14	Konuşmaları dinlerken arkasındaki duyguları da anlamaya çalışırım					
15	Düşüncelerimi tanımada/fark etmede/anlamada zorluk çekerim					
16	Genellikle duygularımı tanımada/fark etmede/anlamlandırmada zorluk çekerim					
17	Kendini rahatlıkla ifade edebilen bir bireyim					
18	Üzüntülerimi, endişelerimi karşımdaki insana rahatlıkla ifade edebilirim					
19	Düşüncelerimi başkalarına iletmede zorluk çekmem					
20	Karşımdakinin duygu ve düşüncelerini doğru anlayabilirim					
21	Karşımdaki kişinin neye ihtiyacı olduğunu anlar ve onu yargılamadan bu durumu ona iletibilirim					
22	Kendimi karşımdaki kişinin yerine koyarak, olaylara onun bakış açısıyla bakabilirim					
23	Karşımdaki kişinin ne düşündüğünü fark edebilirim					
24	Karşımdaki kişinin yaşadığı duyguların neler olduğunu fark edebilirim					
25	Genellikle karşımdaki insanı anlarım					
26	Karşımdaki kişiye genellikle uygun/yerinde tepkiler veririm					
27	Karşımdaki kişinin beklentilerinin neler olduğunu fark edebilirim					
28	Karşımdakinin olumsuz davranışını değiştirmek için onu suçlayıcı bir dille uyarırım					

29	Karşımdakinin olumsuz davranışları karşısında hissettiğim duyguları ona uygun bir dille iletebilirim/yansıtabilirim.					
30	Karşımdakinin olumsuz bir davranışını, bendeki etkilerini ona yansıtarak göstermeye çalışırım					
31	Bir başkasının davranışlarının sonuçlarını görebilmesi için hissettiğim olumsuz duyguları ona iletebilirim.					
32	İnsanlar “sinirli/huysuz/agresif” gibi özelliklere sahipse onları bu kelimelerle nitelendirmede sakınca görmem					
33	İnsanların olumsuz davranışlarını gördüğümde hatasını düzeltmesi için gerekirse kötü konuşurum					
34	İnsanların yanlışlarını düzeltirken kişiliklerine saygı gösterilmesi gerektiğine inanırım					

ARAŞTIRMANIN ETİK İZİNİ

Bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması gerektiği belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Etik kurul izin bilgileri

Etik değerlendirmeyi yapan kurul adı: Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulu

Etik değerlendirme kararının tarihi: 12.03.2019

Etik değerlendirme belgesi sayı numarası: 20585590-302.08.01/849

ARAŞTIRMACILARIN KATKI ORANI

1. yazarın araştırmaya katkı oranı %60, 2. yazarın araştırmaya katkı oranı %40'dır.

Yazar 1: Araştırmanın tasarlanması, verilerin toplanması, veri analizi, raporlaştırma.

Yazar 2: Konunun ve yöntemin belirlenmesi, danışmanlık.

DESTEK ve TEŞEKKÜR BEYANI (ACKNOWLEDGEMENT)

Araştırmanın analiz çalışmalarında yardımını esirgemeyen Doç. Dr. Doruk ENGÜR'e teşekkür ederiz.

EXTENDED ABSTRACT

1. INTRODUCTION

Education is utterly important in raising individuals per the needs of the society they live in and instilling in them the desired characteristics that will develop society. To educate individuals to acquire the desired qualities, qualified teachers who are competent in their profession are needed. The personal and

professional characteristics of teachers greatly affect the attitude that students will develop towards the school and the courses.

Music plays an active role in expressing oneself and external facts. Teachers' effective communication skills in individually or collectively carried out practice-oriented courses enable the students to express themselves more clearly and accurately and display their talents (Demirsöz & Kocabaş, 2008). The most important feature that keeps teaching apart from other professions is its power to influence students. Teachers use the power of influence and show effective leadership behavior. The element underlying this behavior of teachers is their ability to use emotional intelligence correctly (Gürsel, 2004).

This study aimed to reveal the effect of music education on the development of effective communication skills and emotional intelligence of prospective teachers by considering variables such as gender, academic year, and academic grade point average.

2. METHOD

The study employed the correlational research model. The sample was formed using the convenience sampling method and consisted of 315 volunteer undergraduate students studying at the Bursa Uludağ University Faculty of Education in the fall semester of the 2018-2019 academic year.

The data were collected using the "Personal Information Form" prepared by the researcher, the Schutte Emotional Intelligence Scale (Tatar et al., 2011), and the Effective Communication Skills Scale (Buluş et al., 2017).

T-test, ANOVA test, and Pearson correlation coefficients were used in the analysis of the data.

3. FINDINGS, DISCUSSION AND RESULTS

No significant difference was determined in the emotional intelligence of the prospective teachers in terms of the year of study. Therefore, it can be concluded that the duration of engaging in music by having music education does not affect emotional intelligence.

No significant difference was found in terms of the effective communication skills of the students. Therefore, it can be said that the duration of exposure to music education did not produce a significant difference in effective communication. This finding is supported by the studies in the literature (Avcı, 2018; Dilekmen et al., 2008; Kadakal & Alver, 2017; Milli & Yağcı, 2016; Taşlıyan et al., 2015).

In terms of the relationship between gender and emotional intelligence, a significant difference in favor of female students was found in the optimism/regulation of mood sub-dimension.

In terms of the relationship between gender and effective communication skills, it was found that female students' effective communication scores were higher than male students in the sub-dimensions of 'ego-enhancing language', 'active/participatory listening', 'empathy', and 'I language'.

No significant correlation was found between emotional intelligence and GPA. Significant correlations were found between effective communication and GPA and between effective communication and emotional intelligence. No significant difference was found between the emotional intelligence of the students who received music education and those who did not. Among the effective communication skill scores of the students who received and those who did not, results were obtained in favor of the students who received music education in the sub-dimensions of "active/participatory listening", 'self-awareness/disclosure', and 'empathy'.